

นครศรีธรรมราชกับต่างชาติ

การติดต่อสัมพันธ์ระหว่างพลเมืองของดินแดนแห่งหนึ่งกับดินแดนอีกแห่งหนึ่ง เชื่อว่าเกิดขึ้นจากความอยากรู้อยากเห็นเริ่มจากเรื่องราวเล่าขานถึงดินแดนไกล พัฒนาเป็นนิยายปรัมปราที่เกี่ยวกับการเดินทางผจญภัยของวีรบุรุษที่ทุกคนชื่นชอบไปยังดินแดนที่ใครไม่รู้จักต้องเผชิญกับคลื่นลมพายุ และต่อสู้กับสัตว์ประหลาดได้พบกับสิ่งแปลกๆ ทำทนายการไปพิสูจน์ความจริงสุดท้ายกลับสู่มาตุภูมิด้วยสวัสดิภาพ เรื่องราวเหล่านั้นเป็นส่วนหนึ่งที่น่าจะให้เกิดการเดินทาง เพื่อแสวงโชคในแดนไกล ประกอบกับความรู้ทางด้านดาราศาสตร์ช่วยให้การเดินทางไปตรงทิศทางและเป้าหมายที่ต้องการนักเดินทางในยุคนั้นจึงกล้าเดินทางไปสู่เป้าหมายใหม่ๆมากขึ้น โดยเฉพาะในหมู่ชนชาติที่รัก การเดินทางในยุโรปตะวันตก เป็นผลให้มีการพบดินแดนใหม่ คือ อเมริกาและออสเตรเลีย รวมทั้งความกล้าที่เดินทางจากยุโรปอ้อมแหลมกู๊ดโฮปมายังเอเชีย และการเดินทางรอบโลกเป็นต้น

การพบเส้นทางเดินเรือและดินแดนใหม่ นำไปสู่การแสวงหาประโยชน์ของชนชาติที่มีอำนาจมากกว่าการเข้าครอบครองดินแดนอื่นของชนชาติในยุโรป ทำให้มองเห็นดินแดนเหล่านั้น ร่ำรวยด้วยทรัพยากรหลากหลายการแสวงหาดินแดนเป็นอาณานิคมเกิดขึ้นควบคู่ไปกับการค้า การขยายอิทธิพลทางการเมือง การนำศิลปะวิทยาการ ศาสนา ภาษาและวัฒนธรรมต่างๆ ไปเผยแพร่และเลื่องไม่พ่นที่ชนชาติในต่างแดน จะรับเอาวัฒนธรรมเหล่านั้นไว้ไม่มากนัก

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งมีค่าต่างๆ ที่กระจายไปตามความแตกต่างทางภูมิศาสตร์ และมรดกทางวัฒนธรรมของแต่ละถิ่น เป็นสิ่งจูงใจให้การเดินทางไปแสวงหา เช่น ชาวยุโรปที่อยู่ในเขตอบอุ่นปรารถนาเครื่องเทศและของอื่นที่หายากจากเขตร้อน เครื่องถ้วยชาม จากเมืองจีนเป็นที่นิยมแพร่หลาย เหล่านี้ล้วนก่อให้เกิดการติดต่อสัมพันธ์ ระหว่างชนชาติต่างๆ มาตั้งแต่อดีตที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้นในปัจจุบัน

นครศรีธรรมราชเป็นชุมชนเมืองแห่งหนึ่งในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีหลักฐานความเจริญรุ่งเรืองมาแต่อดีต ก่อนสุโขทัยเป็นราชธานีของไทยปรากฏชื่ออยู่ในแผนที่เส้นทางการค้าระหว่างดินแดนมาอย่างต่อเนื่อง ร่องรอยและหลักฐานทางโบราณคดีที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับต่างชาติ ตลอดจนมรดกทางวัฒนธรรมที่รับมาจากต่างแดน ยังปรากฏให้เห็นเด่นชัดในนครศรีธรรมราชมาจนถึงปัจจุบัน

ตะวันตก

ชนชาติที่ช่วยสร้างความเจริญด้านการค้า วัฒนธรรม และคมนาคม

โปรตุเกสเป็นชาติแรกที่ติดต่อค้าขายกับ นครศรีธรรมราช ในสมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ พ.ศ. ๒๐๖๔ สินค้าโปรตุเกสได้แก่ ผ้าลินินและ

ผ้าป่านส่วนสินค้าพื้น เมืองที่โปรตุเกสต้องการ เช่น เครื่องเทศ ดีบุก ข้าว และของป่า พ่อค้าโปรตุเกสเรียกชื่อเมือง นครศรีธรรมราช ว่า "ลิกอร์" และชาติตะวันตก ซึ่งเข้ามาภายหลังเรียกตามฮอลันดาได้เข้ามาค้าขายกับนครศรีธรรมราช ในสมัย สมเด็จพระเอกาทศรถ พ.ศ. ๒๑๕๔ จนกระทั่งราว พ.ศ. ๒๒๐๓ สมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช อังกฤษเข้ามาค้าขายกับ นครศรีธรรมราชใน พ.ศ. ๒๑๖๔ หลังจากนั้นชาวฝรั่งเศสมาทำแผนที่ สร้างป้อมและกำแพงเมือง นครศรีธรรมราช เมื่อราว พ.ศ. ๒๒๓๐

ด้านคมนาคม ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว วิศวกรชาวอังกฤษ ได้มาก่อนสร้างทางรถไฟสายใต้ สร้างอุโมงค์รถไฟ ที่ร้อนพิบูลย์ และสายแยกมายังนครศรีธรรมราช

ด้าน การศึกษา และ วัฒนธรรม ชาวตะวันตกที่เข้ามามีบทบาทมากได้แก่ มิชชันนารีอเมริกัน เข้ามาสอนศาสนาที่ นครศรีธรรมราช ใน พ.ศ. ๒๔๔๑ เผยแพร่ศาสนาคริสต์นิกายควงูไปกับการสร้างโรงเรียน คืออเมริกันสกูลฟอร์บอยส์ (ปัจจุบันคือ โรงเรียนศรีธรรมราช

ศึกษา) และโรงเรียนศึกษากุมารี (ปัจจุบันยุบรวมกับโรงเรียนศรีธรรมราชศึกษา) เปิดโรงพยาบาลชื่อโรงพยาบาลศรีธรรมราชพยาบาลที่ระลึก (ปัจจุบันคือโรงพยาบาลนครคริสเตียน)

The West

Several countries in the West have contributed to the growth in commerce, culture and communication Portugal was the first country to trade with Nakhon Si Thammarat during the reign of King Ramathibodi II in 1521. The Portuguese commodities were linen and hemp cloths. The local products that they wanted consisted of spices, tin, rice and forest products. The Portuguese merchants called Nakhon Si Thammarat Ligor, which became the named used by other western visitors.

The Dutch came to trade in Nakhon Si Thammarat during the reign of King Ekathotsarot in 1611 until about 1664 in

ญี่ปุ่น

ญี่ปุ่น มิตรประเทศจากดินแดนอาทิตย์อุทัยมีความสัมพันธ์กับนครศรีธรรมราชยาวนานกว่า ๖๐๐ ปี

King Narai's reign. The English arrived in 1621 after which the French came to survey for the construction of the fortress and city walls for Nakhon Si Thammarat around the year 1687. In the area of transportation, an English engineer came to build the southern railway in the reign of King Chulalongkorn. A tunnel was constructed at Ron Phibun and Nakhon Si

Thammarat was connected by a branch line. In education and culture, westerners who played a major role were the American missionaries who propagated the Christian religion in Nakhon Si Thammarat in 1900 as well as building school known as American School for Boys (or Si Thammarat Suksa School at present) and Suksa Kumari School (now amalgamated with Si Thammarat Suksa School). They also established Si Thammarat Memorial Hospital, now known as

มีหลักฐานด้านการค้าบันทึกในเอกสารญี่ปุ่น "เรคคิไดโอสัน" พ.ศ. ๑๕๖๘ - ๒๑๑๓ บรรยายถึงสินค้าอยุธยา ที่ริวกิวต้องการ ได้แก่ ไม้ฝาง ไม้กฤษณา พริกไทยสุรา น้ำกุหลาบ หนังกวาง หนังกวางฉลาม เขาสัตว์งาช้าง ดีบุก และตะกั่ว เป็นต้น สินค้าเหล่านี้หลายอย่างเป็นสินค้าออกสำคัญของนครศรีธรรมราช และมีหลักฐานว่าในช่วงสงครามโลกครั้งที่ ๒ กองทัพญี่ปุ่นจัดซื้อข้าวจากลุ่มน้ำปากพนัง แหล่งเกษตรกรรมที่อุดมสมบูรณ์ของนครศรีธรรมราช เพื่อส่งไปสนับสนุนกองกำลังทหารที่ปฏิบัติการรบในพม่า

ด้านการปกครอง ชาวญี่ปุ่นเข้ามารับราชการในแผ่นดินพระเจ้าทรงธรรม คือ ออกญาเสนาภิมุข (ยามาตะนางามาซะ) ต่อมาได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าเมืองนครศรีธรรมราช ได้ยกกำลังไปปราบกบฏเมืองปัตตานี และได้รับบาดเจ็บเสียชีวิตที่นครศรีธรรมราช ในสงครามมหาเอเชียบูรพา นครศรีธรรมราชเป็นแห่งหนึ่งที่ญี่ปุ่นยกพลขึ้นบกเมื่อ ๘ ธันวาคม ๒๔๘๔ ก่อให้เกิดวีรกรรม

ที่แสดงออกถึงความกล้าหาญของนักรบผู้เสียสละ ทั้งสองฝ่ายมีอนุสาวรีย์วีรไทยเป็นที่ประจักษ์

ด้านสาธารณสุข รัฐบาลญี่ปุ่นได้ให้การสนับสนุนสร้างอาคารโรงพยาบาลมหาราชพร้อมอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ทันสมัย เนื่องในโอกาสฉลองครบ ๒๐๐ ปีกรุงรัตนโกสินทร์ พ.ศ. ๒๕๒๕ และในวโรกาสเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงครองราชย์ครบ ๕๐ ปี พ.ศ. ๒๕๓๕

Japan

Trade Friends from the land of the Rising Sun have a very long time with Nakhon Si Thammarat of over 600 years. There is Japanese record known as Rekidai Hoan of 1425-1570 that described the types of goods from Ayutthaya that Ryukyuan wanted, such as sappan wood, eaglewood, pepper, spirits, rose water, deer skin, shark skin, animal horns, ivory, tin and lead. Many of these goods were important exports of Nakhon

Si Thammarat. There is a record that during World War II the Japanese army bought rice from farmers in Pak Phanang area, Nakhon Si Thammarat's fertile agriculture centre, for their soldiers fighting in Burma.

Government There were Japanese citizens serving in the government of King Songtham, such as Ok Ya Sena Phimuk (Yamada Nangamaza) who was later appointed the Governor of Nakhon Si Thammarat. His army fought with the rebels in Patani. He was wounded and died in Nakhon Si Thammarat. During World War II Nakhon Si Thammarat was one of the places that Japanese army landed with an invasion force, on December, 8 1941. The Thai Heroes Monument marks the heroic action of fighters who made sacrifices of both sides. Health The Japanese government has assisted in the building of the Maharat Hospital as well as providing medical equipment on the occasion of the Bangkok Bicentennial Celebrations in 1982 and the King's 50 th anniversary of his ascension to the Throne.

อาหรับและเปอร์เซีย

อาหรับและเปอร์เซีย มิตรประเทศจากตะวันออกกลาง ผู้เชี่ยวชาญด้านการค้าและการเดินเรือ ด้านการค้าอาหรับและเปอร์เซียได้เข้ามาติดต่อค้าขายกับนครศรีธรรมราช และดินแดนแถบคาบสมุทรมะเลใต้ตั้งแต่สมัยสุโขทัย สินค้าพื้นเมืองที่ภูมิใจพอค้ากลุ่มนี้ ได้แก่เครื่องเทศและพริกไทย ส่วนสินค้าขึ้นชื่อตะวันออกกลางได้แก่ แพรพรรณอันวิจิตร หลักฐานที่พบในนครศรีธรรมราช ได้แก่ เหรียญเงินตรา เช่น เงินเหรียญเปอร์เซียสมัยพระเจ้าเพรชแห่งราชอาณาจักรสุลต่านอัยยูราฟ พ.ศ. ๑๐๐๐ - ๑๐๒๕ พบที่อำเภอท่าศาลา เหรียญทองคำลันตัน จารึกอักษรอาหรับ อัยยูราฟพุทธศตวรรษที่ ๒๒ พบที่อำเภอปากพนัง นอกจากนี้มีหลุมศพของชาวเปอร์เซีย ที่วัดคิณ ในอำเภอเมือง นครศรีธรรมราช

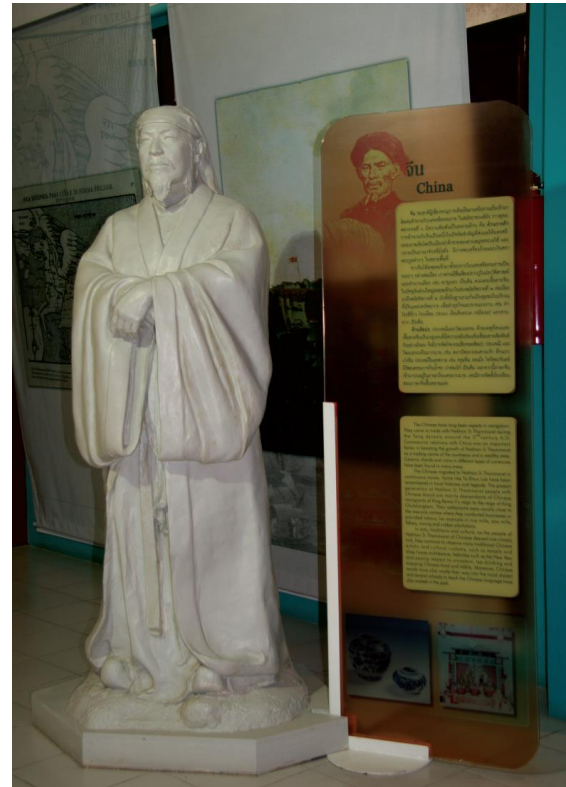
ชาวไทยมุสลิมในนครศรีธรรมราชสืบเชื้อสายจากชาวมุสลิมที่เข้ามาตั้งรกรากเป็นระยะๆ ช่วงแรกคือพ่อค้า จากตะวันออกกลางที่เข้ามาค้าขายในสมัยสุโขทัยและช่วงที่สองในสมัยต้นรัตนโกสินทร์ ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๑ ซึ่งอพยพชาวมุสลิมขึ้นมาจากเมืองปัตตานีต่อเนื่องมาถึงรัชกาลที่ ๒ และรัชกาลที่ ๓ โดยเฉพาะระหว่าง พ.ศ. ๒๓๖๔ - ๒๓๘๒ เจ้าพระยานครน้อยได้อพยพครัวเรือนจากหัวเมืองไทรบุรี ซึ่งนับถือศาสนาอิสลามเข้ามาตั้งถิ่นฐานในนครศรีธรรมราชเป็นจำนวนมากในหลายพื้นที่ เช่น ตลาดแขก บ้านนาเคียน บ้านท่าซึก เป็นต้นหลายครอบครัวประกอบอาชีพเช่นเดียวกับบรรพชนเมื่อครั้งอดีตกาล เช่น เปิดร้านขายผ้า ทำเครื่องทองเหลือง ทำนา และทำประมง เป็นต้น

Arabia and Persia

Arabia and Persia were the friendly countries in the Middle East who were experts in trade and seafaring. The Arabs and Persians came to trade with Nakhon Si Thammarat and the southern peninsular since the time of Sukhothai. The indigenous goods that attracted these merchants were spices and pepper, in exchange for renowned exquisite textiles from the Middle East. Historical evidence of these contacts includes coins such as the Persian coins of King Peroz of the Salania Empire, found at Tha Sala District, dated around 457-482 A.D. Gold Kelantanese coins with Arabic scripts dated to the 16th century have been found at Pak Phanang District. In addition, there are Persian graves in Wat Khit in Nakhon Si Thammarat Muang District.

Thai Muslims in Nakhon Si Thammarat descended from Muslims who were among the first to settle down. They were merchants from the Middle East who came to trade in the Sukhothai period. The second groups came during the Early Bangkok period starting in the reign of King Rama I and continued through the reigns of King Rama II and Rama III when Muslim were moved from Patani, mostly during the years 1821-1839. Chao Phraya Nakhon Noi moved many Muslim

families from the Kedah region to Nakhon Si Thammarat in the areas now known as Talat Khaek, Ban Na Khian and Ban Tha Sak, for example. Many of their descendants still continue the family tradition such as selling cloths, making brass wares, cultivating rice and fishery.

จีน

จีน ชาตินี้ผู้เชี่ยวชาญการเดินเรือมาแต่โบราณเริ่มเข้ามาติดต่อค้าขายกันนครศรีธรรมราชในราชวงศ์ถังราวพุทธศตวรรษที่ ๖ มีความสัมพันธ์ในหลายด้าน คือด้านการค้าขาย การค้าขายกับจีนเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้นครศรีธรรมราชเติบโตเป็นเมืองท่าค้าขายของคาบสมุทระทะเลใต้ และกลายเป็นอาณาจักรที่มั่งคั่ง มีการพบเครื่องถ้วยและเงินตราตระกูลต่างๆ ในหลายพื้นที่

ชาวจีนได้อพยพมาตั้งรกรากในนครศรีธรรมราชเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง บาง

ท่านมีชื่อเสียงปรากฏในประวัติศาสตร์ และ
ตำนานเมือง เช่น ตาขุนลก เป็นต้น
คนนครเชื้อสายจีนในปัจจุบัน ส่วนใหญ่อพยพเข้า
มาในช่วงสมัยรัชกาลที่ ๒ ต่อเนื่องมาถึงสมัย
รัชกาลที่ ๕ มักตั้งถิ่นฐานรวมกันเป็นชุมชนใน
บริเวณที่เป็นแหล่งทรัพยากร เพื่อทำธุรกิจและ
ขายแรงงาน เช่น ทำโรงสีข้าวโรงเลื่อย ประมง
เรือเดินทะเล เหมืองแร่ และสวนยาง เป็นต้น

ด้านศิลปะ ประเพณีและวัฒนธรรม ด้วย
เหตุที่คนนครเชื้อสายจีนเป็นกลุ่มคนที่มีความ
ขยันขันแข็งเชื่อมสายสัมพันธ์กันอย่างมั่นคง จึงมี
การจัดกิจกรรมสืบทอดศิลปะ ประเพณี และ
วัฒนธรรมจีนมากมาย เช่น สถาปัตยกรรมศาลเจ้า
ตึกแถว เก๋งจีน ประเพณีในเทศกาล เช่น ตรุษจีน
เซ่งเม้ง ไหว้พระจันทร์ มีวัฒนธรรมการกินน้ำชา
ปาห้องโก๋ เป็นต้น นอกจากนี้ภาษาจีนเข้ามาปน
อยู่ในภาษาถิ่นนครมากมาย เคยมีการจัดตั้ง
โรงเรียนสอนภาษาจีนขึ้นหลายแห่ง

China

The Chinese have long been experts in navigation. They came to trade with Nakhon Si Thammarat during the Tang dynasty around the 2nd century A.D. Commercial relations with China was an important factor in boosting the growth of Nakhon Si Thammarat as a trading centre of the southseas and a wealthy state. Ceramic shards and coins in different types of currencies have been found in many areas.

The Chinese migrated to Nakhon Si Thammarat in continues waves. Some like Ta Khun Lok have been remembered in local histories and legends. The present generation of Nakhon Si Thammarat people with Chinese blood are mainly descendants of Chinese immigrants of King Rama II's reign to the reign of King Chulalongkorn. Their settlements were usually close to the resource centers where they conducted businesses or provided labour, for example in rice mill, saw wills, fishery, mining and rubber plantations.

In arts, tradition and culture, as the people of Nakhon Si

Thammarat of Chinese descent are closely knit, they continue to observe many tradition Chinese artistic and culture customs, such as temple and shop-house architecture, festivities such as the New Year and paying respect to ancestors, tea-drinking and enjoying Chinese food and tidbits. Moreover, Chinese words have also made their way in to the local dialect and several school to teach the Chinese-language have also existed in the past.